

## UTSKRIFT AV MØTEBOK

### FARSUND KOMMUNE – KONTROLLUTVALGET

**Onsdag 20. november 2024**

#### **SAK 22/24 EIERSKAPSKONTROLL LISTERHAVNENE IKS**

**Behandling i møtet:**

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

**Kontrollutvalget vedtok følgende innstilling:**

*Kommunestyret tar rapporten «Eierskapskontroll Listerhavnene IKS» fra Sørlandet Kommunerevisjon IKS til orientering.*

*Kommunestyret ber kommunen/ eierrepresentant/ selskapet følge opp anbefalingene i rapporten.*

*Kommunestyret ber kommunen/ eierrepresentant/ selskapet rapportere til kontrollutvalget om hvordan revisors anbefalinger er fulgt opp innen utgangen av mai 2025*

**Saksfremstilling:**

**Saksbehandler: Inger Lise Austrud**

**Vedlegg:**

Rapport fra Sørlandet Kommunerevisjon IKS, datert 21.10.24 (vedlegg i epost)

**Saksopplysninger:**

Generelt:

Eierskapskontroll er en del av kontrollutvalgets kontrollvirksomhet og fremgår av kommuneloven § 23-4. Eierskapskontroll dreier seg om å kontrollere at den som utøver kommunens eierinteresse, utøver myndigheten på den måte som er fastsatt i den aktuelle virksomhetsloven (for eksempel aksjeloven). I kontrollen inngår også en vurdering av den som utøver eierinteressene, gjør dette i samsvar med kommunens vedtak og forutsetninger for forvaltningen av kommunens eierinteresser.

Det å bidra til forbedring er et viktig aspekt for kontrollutvalget ved gjennomføring av eierskapskontroll.

Listerhavnene IKS er prioritert i plan for eierskapskontroll for inneværende periode. Kontrollutvalget bestilte denne eierskapskontrollen i juni 2024. Prosjektplan ble godkjent i samme møte.

Eierkommuner:  
Bygland, Bykle, Evje og Hornnes,  
Farsund, Flekkefjord, Hægebostad,  
Iveland, Kvinesdal, Lindesnes,  
Lyngdal, Sirdal, Valle, Åseral

Ansatte:  
Daglig leder Willy Gill  
Telefon: 90 95 62 46  
E-post: [willy.gill@asekretariat.no](mailto:willy.gill@asekretariat.no)

Rådgiver Inger Lise Austrud  
Telefon: 91 86 99 75  
E-post: [inger.lise.austrud@asekretariat.no](mailto:inger.lise.austrud@asekretariat.no)

# Agder Sekretariat

## Sekretariat for kontrollutvalg i Agder

Sørlandet Kommunerevisjon IKS leverte endelig rapport fra prosjektet i oktober 2024.

Listerhavnene IKS er et interkommunalt selskap som eies 50 % av Farsund kommune og 50 % av Lyngdal kommune. Selskapets formål fremgår av selskapsavtalen § 3:

*«Selskapets formål er å sørge for effektiv, rasjonell og konkurransedyktig drift av kommunenes havneanlegg. Selskapet skal være et miljøvennlig havne- og transportknutepunkt for det sørvestlige Norge og legge til rette for å flytte mer transport av gods fra vei til sjø, samt bistå eierkommunene med utvikling av flere arbeidsplasser i sjørelatert næring.*

*Selskapet skal utøve den myndighet og ivareta de oppgaver som er tillagt kommunene etter havne- og farvannsloven, samt drifte og forvalte havnenes kapital- og formuesverdier etter forretningsmessige og bærekraftige prinsipper.*

*Selskapet skal opprettholde og utvikle samarbeidet med de andre havnene i Lister. Selskapet kan inngå samarbeid med andre kommuner, andre selskap og andre virksomheter og kan delta på eiersiden i andre selskaper når dette ligger innenfor selskapets formål.»*

### Bakgrunn og problemstilling:

Følgende problemstilling har ligget til grunn for prosjektet:

*I hvilken grad utøves kommunens eierinteresser i Listerhavnene IKS i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring?*

Problemstillingen er besvart ved å undersøke om eier i undersøkelsesperioden hadde:

- ivaretatt kravene i aksjeloven og annen relevant lovgivning,
- ivaretatt kommunale vedtak med krav eller føringer til selskapet, og
- fulgt utvalgte av KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll

Eierskapskontrollen er avgrenset til perioden 2022-2024.

Rapporten har på vanlig måte vært på høring hos eierrepresentant og selskap. Høringssvarene framkommer på side 10 i rapporten.

Revisjonen vil presentere rapporten i møtet.

### Hovedfunn og konklusjon:

Jeg velger å gjengi revisors konklusjon fra rapporten i sin helhet nedenfor:

**Undersøkelsen har vist at kommunens eierinteresser i Listerhavnene IKS i stor grad utøves i samsvar med aktuelle lovkrav, kommunestyrets krav og forutsetninger i eierskapsmeldingen og etablerte normer for god eierstyring. Revisjonen vil likevel kommentere at en eierskapsstrategi og årlig rapport om selskapet i kommunestyret kan øke bevisstheten om og den demokratiske kontrollen av selskapet.**

### Gjennomføring av generalforsamling:

Kravene til gjennomføring av representantskap i IKS-loven følges i all hovedsak. Revisjonen ser imidlertid at det er personer relatert til administrasjonen av selskapet som sender ut innkalling og at protokoller sjeldent underskrives.

# **Agder Sekretariat**

## **Sekretariat for kontrollutvalg i Agder**

### **Styret:**

Styret oppfyller kommunelovens og kommunenes egne krav til kjønnsbalanse og de fleste krav kommunestyret har vedtatt i eierskapsmeldingen. Styret har variert kompetanse og mange års erfaring med styrearbeid. Men ingen styremedlemmer er registrert i KS' styrevervregister. Når det gjelder protokollføring, er ingen av protokollene som er forelagt revisjonen, underskrevet.

### **Selskapsavtale og eierstrategi:**

Selskapsavtalen oppfyller IKS-lovens krav. Formål med selskapet er tatt inn i saksdokumentene ifm. opprettelsen av selskapet, men det foreligger ikke noen spesifikk eierstrategi.

### **Etablerte normer for god eierstyring:**

Det ble gjort en vurdering av hensiktsmessig selskapsform ved opprettelsen, og selskapsavtalen har blitt revidert. Når det gjelder oppfølging av selskapet, legges årsmelding og regnskap frem for kommunestyret, men det er ingen årlig eierskapsmelding eller egen rapport om selskapet fra kommunen/administrasjonen. Det gjennomføres heller ikke eiermøter. Revisor er ikke forelagt etiske retningslinjer eller rutiner for habilitet.

### Revisors anbefalinger:

Revisor kommer med følgende anbefalinger:

- Kommunen bør vurdere behovet for eierskapsstrategi, eiermøter og årlig rapport om selskapet i kommunestyret (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll / KS Råd om etisk standard i foretak og selskap).
- Det bør sørges for at styrevervene blir registrert i styrevervregisteret slik det er forutsatt i kommunens eierskapsmelding (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll).
- Det bør sikres at alle protokoller underskrives (IKS-loven).
- Det bør framgå av innkallingen at denne blir sendt av representantskapets leder (IKS-loven).
- Kommunen bør vurdere behovet for etiske retningslinjer og rutiner for habilitet i selskapet (KS anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll / kommunens eierskapsmelding).

For nærmere detaljer vises det til rapporten og til revisjonens presentasjon i møtet.

### **Vurderinger:**

Eierskapskontroll er som nevnt en del av kontrollutvalgets kontrollvirksomhet og framgår av kommuneloven § 23-4. Eierskapskontroll dreier seg om å kontrollere at den som utøver kommunens eierinteresse, utøver myndigheten på den måte som er fastsatt i den aktuelle virksomhetsloven (for eksempel aksjeloven). I kontrollen inngår også en vurdering av den som utøver eierinteressene, gjør dette i samsvar med kommunens vedtak og forutsetninger for forvaltningen av kommunens eierinteresser.

Hovedbudskapet i foreliggende rapport er ifølge revisor at

*Undersøkelsen har vist at kommunens eierinteresser i Listerhavnene IKS i stor grad utøves i samsvar med aktuelle lovkrav, kommunestyrets krav og forutsetninger i eierskapsmeldingen og etablerte normer for god eierstyring. Revisjonen vil likevel kommentere at en*

# **Agder Sekretariat**

## **Sekretariat for kontrollutvalg i Agder**

*eierskapsstrategi og årlig rapport om selskapet i kommunestyret kan øke bevisstheten om og den demokratiske kontrollen av selskapet.*

Slik sekretariatet vurderer saken, bør derfor anbefalingene fra revisor følges opp for å få en forbedret eierstyring.

Det er kommunestyret som fatter vedtak i saken etter innstilling fra kontrollutvalget.

Det bør settes en frist for tilbakemelding til kontrollutvalget som gir tilstrekkelig tid til å foreta nødvendig oppfølging av anbefalingene.

### **Forslag til innstilling:**

Kommunestyret tar rapporten «Eierskapskontroll Listerhavnene IKS» fra Sørlandet Kommunerevisjon IKS til orientering.

Kommunestyret ber kommunen/ eierrepresentant/ selskapet følge opp anbefalingene i rapporten.

Kommunestyret ber kommunen/ eierrepresentant/ selskapet rapportere til kontrollutvalget om hvordan revisors anbefalinger er fulgt opp innen utgangen av mai 2025.

---

Rett utskrift:

Inger Lise Austrud  
Utvalgssekretær

Utskrift sendt elektronisk til: Postmottak, ordfører, kommunedirektør og revisor.